Zaaknr. 10179
Kenmerk 1015740

ADVIESNOTA OVER AANVRAAG AANVULLEND UITVOERINGSKREDIET CRUIJSLANDSE KREKEN FASE 2

Programmadirecteur: L. Nooteboom
Portefeuillehouder: A.J.D. Hagenaars
Doel van de notitie: Besluitvorming door algemeen bestuur over de toekenning van een aanvullend uitvoeringskrediet van €1.765.000 voor de uitvoering van het project Uitvoering gebiedsinrichting Cruijslandse Kreken fase 2 (IP 800332).

AGENDERING EN AFSTEMMING:

- Programma-overleg 30 april 2026
- Portefeuillehouderoverleg 6 mei 2026
- Dagelijks bestuur 19 mei 2026
- Commissie Water en ruimte & Gezond water 3 juni 2026
- Algemeen bestuur 1 juli 2026
- Financiële check 21 april 2026
- Juridische check 22 april 2026
- Communicatie check 22 april 2026

INLEIDING

Het gebied van de Cruijslandse Kreken, ten oosten van Steenbergen, is een zeekleigebied. Na de inpoldering is het uitgegroeid tot een gebied dat zeer geschikt is voor landbouw. De landbouw is belangrijk voor de economie in deze streek. Het waterbeheer is daarom vooral gericht op het gebruik door agrariërs. Toch ervaren agrariërs op sommige momenten wateroverlast. In het gebied ligt ook een opgave voor natuur en waterkwaliteit vanuit de Kaderrichtlijn Water (KRW). Het gaat daarbij om het herstellen van kreken en het aanleggen van ecologische verbindingszones.

De voorbereidingen van het project Cruijslandse Kreken fase 2 startte in 2016. Samen met partijen in het gebied is toen onderzocht of het mogelijk was om natuurdoelen te realiseren en het watersysteem beter bestand te maken tegen klimaatverandering.

In 2021 is in overleg vastgesteld dat de samenwerking tussen waterschap Brabantse Delta, agrariërs, de gemeenten Steenbergen en Roosendaal, provincie Noord-Brabant, Brabants Landschap en Staatsbosbeheer niet goed werkte. Het grootste knelpunt was dat agrariërs natuur moesten aanleggen op hun eigen grond en op eigen kosten. Dit stond niet in verhouding tot de maatregelen die het waterschap nam om het watersysteem te verbeteren.

In 2022 en 2023 is via grondruil met particulieren en terreinbeheerders ruimte vrijgekomen om natuurdoelen te realiseren. Door het afgraven van taluds en het herstellen van kreken ontstaat meer ruimte voor water. Hierdoor neemt ook de wateroverlast af. Met deze maatregelen levert het project een belangrijke bijdrage aan de doelen van de Kaderrichtlijn Water. De werkzaamheden worden vóór 2027 uitgevoerd. In fase 2 wordt in totaal 8,7 kilometer kreek hersteld en 3,4 kilometer ecologische verbindingszone aangelegd. Dit is meer dan in de samenwerkingsovereenkomst uit 2016 was

afgesproken. Naast dit project werkt het waterschap apart aan verdere uitwerking van maatregelen tegen wateroverlast. Een kaart van het projectgebied, welke uit 9 trajecten bestaat, is in Figuur 1 weergegeven.

Figuur 1 – projectgebied

Alle benodigde onderzoeken zijn inmiddels afgerond en het uitvoeringsontwerp is klaar. De aanbesteding is recent gehouden, waardoor de inschrijfprijzen bekend zijn. Ondanks de lange voorbereiding zijn de verwachte kosten in lijn met de raming op basis van het huidige prijsniveau. De uitvoering start naar verwachting in het najaar van 2026 en is gepland om in maart 2027 klaar te zijn.

Voorstel: Het algemeen bestuur besluit een uitvoeringskrediet beschikbaar te stellen van €1.765.000. Met dit geld worden 8,7 kilometer kreekherstel en 3,4 kilometer ecologische verbindingszones gerealiseerd in het gebied van de Cruijslandse Kreken.

BEOOGD EFFECT

Met het herstel van de kreken en het aanleggen van ecologische verbindingszones wil het waterschap een sterk en samenhangend natuurnetwerk maken. Door de natuur meer ruimte te geven, wordt het watersysteem beter bestand tegen extreem weer en klimaatverandering. Dit past binnen het Regionaal water- en bodemprogramma 2022-2027.

In totaal wordt 8,7 kilometer kreek hersteld en 3,4 kilometer ecologische verbindingszones aangelegd. Een deel van deze zones loopt langs de herstelde kreken. De werkzaamheden zijn naar verwachting begin 2027 klaar.

ARGUMENTEN

1.1 Behalen van de maatregelopgave voor de Kaderrichtlijn Water (KRW) voor eind 2027
In het Waterbeheerprogramma 2022-2027 staat dit project gepland voor na 2027. Toch kunnen de maatregelen nu al meetellen voor de KRW-opgave van voor eind 2027 (adaptief programmeren). Met het herstel van de kreken en het aanleggen van ecologische verbindingszones levert het waterschap een belangrijke bijdrage aan het behalen van de KRW-doelen.

1.2 Bijdrage aan het Natuurnetwerk Brabant (NNB)
De ecologische verbindingszones en het kreekherstel in de Cruijslandse Kreken zorgen voor verbindingen tussen verschillende natuurgebieden. Dit geldt voor gebieden binnen de Cruijslandse Kreken, maar ook voor omliggende gebieden zoals het Oudland of Volkerak-Zoommeer. Vooral met het kreekherstel wordt gewerkt aan de doelen van het Natuurnetwerk Brabant in dit gebied.

1.3 Minder wateroverlast in het gebied
Door het afgraven van taluds en het herstellen van de oevers van de kreken ontstaat meer ruimte voor water. Hierdoor kan het water beter worden opgevangen en neemt de wateroverlast af.

KANTTEKENINGEN EN RISICO'S

1.1 Adaptief programmeren
In het Waterbeheerprogramma 2022-2027 staan geen KRW-maatregelen voor de Cruijslandse Kreken voor 2022-2027 omdat deze in 2021 niet als haalbaar werden geacht. Om die reden zijn deze maatregelen in het waterbeheerprogramma opgenomen voor na 2027 onder de noemer 'klimaatrobuuste watersystemen'. Nu is er wel de mogelijkheid om een deel van die maatregelen al uit te voeren en worden deze dus naar voren gehaald (adaptief programmeren). Deze resultaten worden meegenomen in de landelijke rapportages over de voortgang van de KRW in de periode 2022-2027. Het deel dat nog overblijft wordt in een derde fase na 2027 uitgevoerd.

1.2 Vergunningen
In mei 2025 heeft het Dagelijks Bestuur besloten om te werken met een vergunning eigen dienst (VED) in plaats van een projectbesluit. De aanvragen van de benodigde vergunningen, waaronder de VED, zijn gestart. De verwachting is dat deze uiterlijk in juli 2026 worden verleend. Daarna is het gedurende een periode van zes weken mogelijk dat bezwaren worden ingediend.

1.3 Prijsstijgingen
Door geopolitieke onzekerheid kunnen de prijzen van grondstoffen en brandstof stijgen. Dit kan leiden tot extra kosten. In de aanbesteding is gevraagd om een vaste inschrijvingsprijs. In bijzondere situaties kan een aannemer toch om prijscompensatie vragen. In het aangevraagde uitvoeringskrediet is daarom een extra bedrag opgenomen als reserve voor mogelijke hogere kosten voor het waterschap.

OPENBAARHEID BEDRAG(EN)

Ja, want de financiële belangen van het waterschap worden niet geschaad.

FINANCIËLE DEKKING

In het investeringsplan 2026-2030 bij de begroting 2026 is voor dit project (IP800332) € 5.250.000,- gereserveerd. Met de kapitaallasten uit deze investering is rekening gehouden in de meerjarenraming 2026-2030 op basis van een verwachte realisatie eind 2026.

Het algemeen bestuur heeft op 5 november 2025 besloten dit project niet te autoriseren aan het dagelijks bestuur.

Oplevering	**Verwachting bij kredietaanvraag**	**Verwachting bij Begroting 2026**
Verwacht tijdstip oplevering	31-03-2027	31-12-2026

Investering	**Raming bij kredietaanvraag**		**Raming bij begroting 2026**	
	Investering	**Waarvan bijdrage derden**	**Investering**	**Waarvan bijdrage derden**
Eerder verstrekt krediet	€ 2.735.000	€ 1.160.000		
Aanvullend UVK	**€ 1.765.000**	**€ 540.000**		
Totaal UVK	€ 4.500.000	€ 1.700.000	€ 5.250.000	€ 2.250.000

Kapitaallast eerste (volle) jaar 2028	**Raming bij kredietaanvraag**
Watersysteembeheer	€ 71.000

Reguliere exploitatie	**Actuele raming**	**Raming begroting 2026**
Effect op de exploitatiekosten en/of effect op de exploitatieopbrengsten	€ 40.000	n.v.t.

Zie bijlage investeringsbesluit 2026-11.

UITVOERING NA BESLUITVORMING

Na het beschikbaar stellen van het aanvullend uitvoeringskrediet zal de definitieve gunning plaatsvinden op basis van de economisch meest voordelige inschrijving. De uitvoering zal na de zomer starten en naar verwachting gereed zijn in maart 2027.

COMMUNICATIE

Het proces Bestuur & Communicatie heeft een communicatieplan gemaakt. In dit plan staat met wie we communiceren, wanneer we dat doen en op welke manier. Goede communicatie en betrokkenheid van de omgeving zijn belangrijk voor het slagen van het project.

Tijdens de voorbereiding werkt het waterschap samen met Brabants Landschap. Een deel van de maatregelen wordt uitgevoerd op hun grond. Ook is er nauw contact met de gemeente Steenbergen en het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB). Zij betalen mee aan het project. Er is extra aandacht voor de agrariërs die in de vorige fase betrokken waren bij het project. Zowel de agrariërs als andere omwonenden worden op de hoogte gehouden van de voortgang van het project. In de communicatie wordt verwezen naar de website van het project: https://www.brabantsedelta.nl/cruijslandse-kreken. Via de contactgegevens op deze website kunnen geïnteresseerden contact opnemen met het omgevingsteam.

Bijlage(n) bij het besluit

1. Investeringsbesluit 2026-11 Djuma 1018832